अनूचितइतिछांदसोदीर्घः ॥ उत्तरंदुःखं दुःखाद्दुःखमित्यर्थः ॥ २१ ॥ २२ ॥ मन्निमित्तेन मद्वियोगनिमित्तेन शोकेन कच्चित्परितप्यतइतिशेषः ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ ॥ २६ ॥ रौद्रेण अमोघक्रूरेण ॥ २७ ॥ हेमसमानवर्णं हेमवर्णवत्स्पृहणीयशोभं ॥ २८ ॥ धर्मापदेशाद्धर्मोद्देशात् धर्ममुद्दिश्येतियावत् ॥ नभीर्नशोकः ॥ मम नयनान्नभीः राज्यत्यागान्नशोकः ॥ भयंच मद्रक्षानिमित्तं यस्य व्यथा वनवासखेदश्च नासीत्सइदानीं धैर्यं करोति कच्चित् ॥ २९ ॥ धैर्यत्यागे मद्वियोगएव हेतुरित्याह ॥

सुखानामुचितोनित्यमसुखानामनूचितः॥ दुःखमुत्तरमासाद्यकच्चिद्रामोनसीदति॥ २१ ॥ कौसल्यायास्तथाकच्चित्सुमित्रायास्तथैवच॥ अभीक्ष्णंश्रूयतेकच्चित्कुशलंभरतस्यच॥२२॥ मन्निमित्तेनमानार्हःकच्चिच्छोकेनराघवः॥ कच्चिन्नान्यमनारामःकच्चिन्मांतारयिष्यति॥ २३ ॥ कच्चिदक्षौहिणींभीमांभरतोभ्रातृवत्सलः ॥ ध्वजिनींमंत्रिभिर्गुप्तांप्रेषयिष्यतिमत्कृते॥ २४ ॥ वानराधिपतिःश्रीमान्सुग्रीवःकच्चिदेष्यति॥ मत्कृतेहरिभिर्वीरैर्वृतोदंतनखायुधैः॥२५॥कच्चिच्चलक्ष्मणःशूरःसुमित्रानंदवर्धनः॥ अस्त्रविच्छरजालेनराक्षसान्विधमिष्यति॥ २६॥रौद्रेणकच्चिदस्त्रेणरामेणनिहतंरणे॥ द्रक्ष्याम्यल्पेनकालेनरावणंससुहृज्जनं॥ २७॥कच्चिन्नतद्धेमसमानवर्णंतस्याननंपद्मसमानगंधि॥ मयाविनाशुष्यतिशोकदीनंजलक्षयेपद्ममिवातपेन॥ २८॥धर्मापदेशात्त्यजतःस्वराज्यंमांचाप्यरण्यंनयतःपदातेः॥नासीद्यथायस्यनभीर्नशोकःकच्चित्सधैर्यंहृदयेकरोति ॥ २९ ॥ नचास्यमातानपितानचान्यःस्नेहाद्विशिष्टोस्तिमयासमोवा॥तावद्ध्यहंदूतजिजीविषेयंयावत्प्रवृत्तिंशृणुयांप्रियस्य॥३०॥

नचास्येति॥ मातापित्रादौ नास्य मत्समोपि स्नेहः अधिकस्तु कुतः मम तच्छक्तिरूपत्वात् ॥ वस्तुतस्तयोस्तस्याभावाच्च हनूमन्नहमपि तावज्जिजीविषेयं ॥ प्रवृत्तिं वार्तां ॥ प्रवृत्तिमार्गे रतिंच ॥ निवृत्तिमार्गरतौ ममापि कार्याक्षमत्वेनादर्शनरूपोनाशएवेतिभावः ॥ ३० ॥